

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, ВІДКРИТА НАУКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ЯК СТВОРИТИ ДОБРОЧЕСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Збірник есе програми підвищення кваліфікації

18 вересня – 18 жовтня 2023 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2023

УДК 37.014+001+004.8(062.552)
А 38

Цей посібник є результатом проєктів ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH-101048055 – «AICE – With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe» та ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-101085198 «OSEE – Open Science and Education in Europe: success stories for Ukrainian academia».

Підтримка Європейською Комісією підготовки цієї публікації не означає схвалення її змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.

Co-funded by
the European Union

Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище : збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. – 524 с.

Ця книга є збірником есе учасників програми підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище». Вона буде корисна усім зацікавленим в дослідженні феномену академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності закладів освіти і наукових установ

Весь контент цієї книги доступний за ліцензією Creative Commons Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна (CC BY 4.0), якщо не вказано інше

ISBN 978-966-397-345-6

**ДОСВІД ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО В ПРОЦЕСАХ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ**

Колесніков М. О.

*кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Запоріжжя, Україна*

Важливим та актуальним питанням нашого часу є дотримання принципів академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі. Заклади вищої освіти знаходяться у постійному пошуку та реалізації механізмів та можливих способів протидії порушенням академічної доброчесності. Поняття академічної доброчесності охоплює етичні норми та цінності, є основою інтелектуальної чесності та довіри, які стосуються академічних та наукових праць, досліджень. Виходячи з актуальності наближення до європейського простору вищої освіти та доцільності проблеми формування культури академічної доброчесності, сучасні заклади вищої освіти беруть активну участь у міжнародних та національних проектах з метою переймання досвіду та запровадження кращих практик [1, 2].

Впровадження принципів академічної доброчесності в ТДАТУ – це питання підняття якості вищої освіти та репутації самого ЗВО, підвищення його рейтингу, визнання дипломів університетів на світовому рівнях, підвищення конкурентоспроможності випускників. Організація «Американські Ради з міжнародної освіти» за підтримки Посольства США в Україні, МОН України та НАЗЯВО в 2020–2022 рр. реалізували в Україні проєкт «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (**Academic IQ**) [3]. Серед 153 закладів ВО України, що взяли участь у відбірковому етапі, ТДАТУ став фіналістом проєкту та було підписано Меморандум про співпрацю між Американськими Радами з міжнародної освіти та ТДАТУ.

Розроблений командою проєкту **«Інструментарій для інституційного аналізу академічної доброчесності та системи внутрішнього забезпечення якості закладів вищої освіти»** представляє собою набір інструментів та механізмів для проведення моніторингу системи якості освіти та академічної доброчесності. Його

застосування в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ТДАТУ дозволило порівняти формальну сторону функціонування політик (звіти самооцінювання) з їх практичним впровадженням, розумінням студентством і викладачами основних аспектів академічної доброчесності та якості освіти [4].

На шляху до запровадження принципів академічної доброчесності в ТДАТУ проводяться опитування стейкхолдерів, результати моніторингів обговорювалися на засіданнях кафедр, вчених радах, кураторських годинах із залученням органів студентського самоврядування. Долучитися до оцінювання стану академічної доброчесності в університеті мали всі викладачі і студенти ТДАТУ. В результаті дали свої відповіді на питання анкет 1076 студента денної форми навчання та 205 викладачів.

Відповідно до п. 5.2 «Кодексу честі ТДАТУ» [5] викладачі та студенти першого курсу обов'язково ознайомлюються під підпис про зобов'язання дотримуватися норм Кодексу честі також є відповідні пункти в контрактах НПП та угодах з ЗВО про дотримання академічної доброчесності. Регулярно відбуваються обговорення з проблем якості освіти та академічної доброчесності на засіданнях ректорату, вчених радах, навчально-виховних комісіях факультетів, кафедр. Технічну роботу з перевірки на плагіат курсових та дипломних робіт ЗВО виконує відповідальний адміністратор, а експертну – нормоконтролер або завідувач кафедри. На думку 94,3% викладачів ТДАТУ, вони «розуміють свою роль та функції у механізмах протидії академічній недоброчесності», 88% «знають, які санкції накладати на студентів, якщо вони порушили правила академічної доброчесності» та 71% вважають що «усі НПП університету дотримуються єдиної процедури, якщо виявили порушення академічної». Від 70 до 80% студентів ТДАТУ розуміють основні прояви академічної недоброчесності.

Вважаю, що високий рівень якості освіти в університеті стає можливим у разі дотримання норм академічної доброчесності та реалізується через оновлення і модернізацію освітніх програм з врахування думок стейкхолдерів; запровадження сучасних педагогічних методів; підвищення педагогічної та професійної майстерності викладачів через систему стажувань та підвищення кваліфікації; формування індивідуальної освітньої траєкторії студента; запровадження курсів академічного письма та етики, тощо.

Список посилань

1. Башкір О. І., Денисенко А.О. Забезпечення доброчесного освітнього середовища закладу вищої освіти. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 5 (11), С. 372–382. doi.org/10.52058/2786-6165-2023-5(11)-372-382.

2. Осадченко І.І., Карпук Т.А. Академічна доброчесність у контексті науково-педагогічної діяльності: реалії та перспективи. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2020. Вип. 188, С. 49–53. doi.org/10.36550/2415-7988-2020-1-188-49-53.

3. Проєкт “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти”. Вилучено з: <https://americancouncils.org.ua/programs/academiq/>.

4. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного / Кюрчев С.В., Ломейко О.П., Кувачов В.П. та ін. Запоріжжя: ТДАТУ, 2022. 17 с.

5. Кодекс Честі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного / Ломейко О.П., Кюрчев С.В., Назаренко І.П., та ін. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. 12 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-98>

ВИКОРИСТАННЯ ШІ У ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Коляса О. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови та перекладу
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
м. Дрогобич, Львівська область, Україна;
доцент кафедри «Філологія»
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна*

Взаємна вигода від відносин людини та ШІ в цій системі очевидна. З одного боку, розумна машина, яка миттєво оперує великими базами даних, дозволяє перекладачу швидко переглянути велику кількість варіантів для того фрагменту, який викликав труднощі, і зробити вибір, виходячи з індивідуальної логіки. З іншого боку, кожна нова версія перекладу «конкретного випадку», запропонована перекладачем і введена в хмару великих баз даних у глобальній інформаційній системі, збагачує систему і дозволяє машині, що самонавчається, передбачити її в майбутньому для нових перекладацьких рішень.

Щоб підготувати перекладачів до успішної міжмовної комунікації в умовах цифровізації більшості видів людської діяльності, необхідно ретельно та всебічно розглянути питання змін у змісті освіти